

Krohold paa Landet uden at have Attest for, at Sogneraadet billigede det. Men efter at man har kunnet lave Klubber paa Landet og vedtage saa komiske Regler for disse, at Enhver, der kommer indenfor og vil nyde en Snaps, faar sit Navn skrevet paa en Table og saa er Medlem af Klubben og kan drikke sin Snaps, saahave, saavidt jeg har kunnet erfare, Politimestrene opgivet dette Forsøg paa at holde disse Bevillinger indenfor normale Grændser under Hensyn til Sogneraadets Billigelse, men gibe saadanne Bevillinger uden videre, thi, sige de, den nævnte Fremgangsmaade ved Klublivet har man jo aldrig tænkt skulde anvendes, og naar Domstolene anerkjende saadanne Klubregler, saa staa vi aldeles uden Ret til Kontrol; thi i saadanne Klubfæltsaber kunne de sidde Ratten over og svire. Det kan en eneste Mand fra Sognet gjøre med 5 Fremmede, de skrives paa en Table, og saa sidde de i Krohold til deres Love Ratten over, og jeg kan Intet gjøre. Jeg som Politimester med mine Sognefogeder o. s. v., staa aldeles afmægtig overfor dette Klubliv. Men derfor ville vi hellere trods Sogneraadet gibe Bevilling til Gjæstgiveri og Krohold, men naturligvis med Billigelse fra høieste Steder, for saa have vi da Ret til at sige, at til det og det Klokket holder Du op, og hvis der finder nogen Uorden Sted i Dit Gjæstgiveri, saa kan Du muldteres. Saaledes har det udviklet sig. Man giver altsaa Gjæstgiveri- og Kroholds-Bevilling, uafhængig af Sogneraadets Bestemmelse. Og vil man ikke det, har man Klublivet, og det kan man komme til paa den mest komiske Maade. Domstolene have anerkjendt Regler for Klublivet, der ved deres Løshed ere aldeles eksempellose. Kroholdet er jo det, at man, som ved Dom anerkjendt, opretholder saadanne Svirebroderforeninger ved de løste Bestemmelser, hvor man kan sidde Ratten over, uden at Politimesteren kan røre dem med en Finger, i hvert eneste Sogn trods baade Kjøbmænd og Detaillister, og dernæst saaledes, at Politimestrene uafhængig af Sogneraad og hvemsomhelst — det vil sige med Overordnetes Samtykke — kan gibe Bevilling til Krohold og Gjæstgiveri i videst mulig Udstrækning efter den nu bestaaende Lovgivning. Endvidere beholde Forbrugsforeningerne jo efter denne Lov Retten til at have Næringsbevis, deres Udsalgsret. Men naar de, der ønske at benytte Loven, ere i Flertal i Sogneraadet og have Støtte hos Totalafholdsmændene, saa ville de maasse bruge den, og maasse ikke, men i hvert Fald kan man være vis paa, at, hvis de bruge den, saa vil

Mindretallet sige: Det er disse Politiforanstaltninger for at forbedre vort moralske Liv, der ere komne i Mode, det fører ikke til Andet end Fordærvelse, det er blot en Overgangstid, hvor man tror, at Samfundets Frelse sidder i Politistolkene og udvortes Bestemmelser; det taale vi ikke, selv om vi aldrig have druffet os fulde før og ikke pleie at drikke Brændevin, saa lave vi nu en Forbrugsforening, saa kaffe vi Brændevin, og saa drikke vi Brændevin. Hvad bliver der saa naaet ved denne Lov? Sigter den paa Totalafholdenhed? Nei, den irriterer blot Mindretallet mere, den fikker ligefrem den Frihed, Folk have til Klubber og Svirebroderfæltsaber, og den irriterer den Ret, Politiet har til at gribe tværs over det Hele, og efter sit Behov gibe Bevilling til Krohold og Gjæstgiveri, mere op, saaledes at den efter disse Bestemmelser Vedtagelse vil komme mere i Brug. Dernæst er Kroholdet jo det, at, hvor de, der sympatijere med Loven, ere i Flertal og have valgt Sogneraadet, hvor man saa dover at hyde et lille Mindretal dette mod deres Dufte, der faar man forbudt Kjøbmændene og Detaillisterne Handel med Brændevin. Men hvem fryder sig ene ved det i Sognet? Naturligvis Kromanden, thi han kan saa ikke blot sælge ud af Huset, men han kan sige: ja, saa faar jeg endda skænket Mere i Huset, thi Værtshusholdere paa Landet have Ret til at beværte Folk, der nyde deres Fortæring i Huset, og Ret til at sælge ud af Huset indenlandsk Øl og indenlandsk Brændevin, men til indenlandsk Øl høre alle Arter, der brygges her i Landet, altsaa ogsaa Bajerstøl. Man har nok søgt at bortforklare dette, men jeg tror ikke, man kan føre det igjennem. Til indenlandsk Øl hører ogsaa Bajerstøl, og saaledes muntret man dem da mere op. Og saa Nabofoget, der er anderledes stillet! Der siger Kjøbmanden og Detaillisten: Det er overordentlig glædeligt for os, at der nu er lagt en Kapjun paa Nabofoget, saa blomstre vi i de 3 Aar, hvor dette Flertal hersker, saa kommer Turen til os. Jeg siger: Drøft kun Lovforslaget saa meget, De ville i Udvalg, men vent Intet af dette Lovforslag for vort moraliske Livs Forbedring, ikke en Smule! Jeg tror, at det paa dette Felt handler, som paa saa mange andre, thi der er jo mange Regjeringsforslag — ikke fra den nærværende Ministers Side, men fra Justitsministeriets — der synes jeg, viser tilbage til den Tid, da man skulde staa i Gabestokken, hvis man ikke gik i Kirke, og skulde bankes paa Hovedet i Kirken, hvis man faldt i Søvn, eller hvor Sognefogden beordredes ud for at hente et Barn til Daab,